

ארנון אושרי - כפר ויתקין
arnonoshri@gmail.com

רגע של אמת בענף ייצור החלב הישראלי

הדרך להורדת מחיר המטרה [וזו מטרה ראויה] אינה יכולה לעבור על גוויית הרפתן הקטן. הדרך הנכונה היא, כמו ברפת, בתהליך של בנייה, תהליך שאורך זמן. הקטנת השונות לא קורית בארבע שנים - הגדלת עדר, בניית סככות, השגת רישיונות לוקחים פרק זמן ואת הזמן הזה יש לתת

עם כל זה, אין עוד דומה בעולם לרפתן הישראלי, ללא מליצה, אין עוד רפת עם הישגים ויכולת כמו זו הישראלית.

לא המחלבות, לא הרשתות, טופלו באמת. ממשלת ישראל, בהובלת מנכ"ל משרד רוה"מ, החליטה, על גב הרפתן, להזיל את מחיר החלב הגולמי למען ייטב למשקי הבית. ברור לכל בר בי רב, שזו אחיזת עיניים, שכן ירידה במחיר המטרה לא גולגלה ולא תגולגל למשקי הבית, אבל כותרת טובה תצא מכך ואם זה בשנת בחירות, מה טוב?

למה רק קיבוצניקים במו"מ?

וכאן החל משא ומתן אל מול חקלאי ישראל. מבלי להטיל דופי במנהלי המו"מ, מי שהתייטבו לשולחן, היו רק קיבוצניקים - אנשים ראויים ובעלי תפקידים, אבל קיבוצניקים. למרות פניות רבות ליעקב שיצרף מושבניק, לא ניארות יעקב לעשות זאת. מכל המושבניקים הפעילים, לא נמצא ולו אחד (!) שהיה ראוי לשתפו בדיון, שכל מהותו הייתה עתיד המשק המשפחתי?

אין אפילו אחד שיכול היה, בזמן אמת, לשבת ולהביא את קולו של היצרן הקטן?

ארנון משמאל בהפגנת הרפתנים בצומת נזריאלי

נאבקנו יחד על הענף

בכל פעם, כשנדמה שהגענו לשפל שממנו אפשר רק לעלות, באה המציאות וטופחת על פנינו. נשמנו לרווחה כנחקק חוק החלב [מעשה לדורות, כך אמרו לנו] ולא חלפו אך שלושה חודשים וכבר הועמד החוק למבחן וכבר קמו עליו לשנותו.

ידענו אז כולנו, להתאחד, לסגור שורות ולהיאבק. מצאנו את עצמנו מסתובבים ברחבי ארץ, מצפון עד דרום, מכיכרות עד חדרי הוועדות, מסבירים לכל בכיר וזוטר, עד מה גדול הוא העוול שנגרם לענף החלב, לרפתנים, שכן ברור היה לנו אז, כמו היום, שאין לנו כל קשר להשתוללות המחלבות והרשתות. נאבקנו אל מול מי שחשבנו [בטעות] שהוא אחד מאתנו ויכולנו.

צר לי, כך לא נוהגים שותפים, מתגנב ללב חשש שאנחנו, המושבניקים, איננו אלא בשר תותחים, שמן בגלגלי המהפכה

פעמיים הובא "דוח קדמי" לשיבת "מחליטים" בממשלה ופעמיים הוסר, עקב העדר רוב. הדוח הידוע לשמצה הוסר מעל לפרק, לא משום שממשלת ישראל הבינה שלא הרפתנים אשמים במחירי התוצרת, אלא רק מתוך חישובי אצבעות.

הרפתן הוא היחידי שנמצא במרכז המטרה

ממשלת ישראל לא נחה - ראש הממשלה, שפתר כבר את בעיות הגרעין עם אירן, שהכניס סדר בחברת חשמל, שפתר כבר את כל הכשלים, המשיך ללחוץ לפתרון הבעיה [שהאוצר היה חלק מיצירתה] ושלח את מנכ"ל משרדו למצוא פתרון שייטיב עם משקי הבית [אין קשר לבחירות הקרבות]. ושוב, כמו בשידור חוזר, התמקדו כולם ברפת - החוליה היחידה הנמצאת תחת רגולציה מלאה, היחידים הנמצאים בחוץ, במכון החליבה, בחצר הפרות, היחידים שנמצאים במעמד של עובדי מדינה [רק ללא זכויותיהם של אלה]. קובעים כמה נייצר, קובעים כמה נרוויח וקובעים כמה יעלה לנו.

עמוס האב ושלומית האחות ברפת של סוף שנות השמונים

שאורך זמן. הקטנת השונות לא קורית בארבע שנים - הגדלת עדר, בניית סככות, השגת רישיונות לוקחים פרק זמן ואת הזמן הזה יש לתת.

אחריות מועצת החלב

חלק מהגורמים המרכזיים למצבה של הרפת המושבית זו מועצת החלב. המועצה שלקחה חלק במאבק, אבל הייתה אחת הסיבות שנוקקנו למאבק. המועצה שראתה את השתוללות המחלבות, ראתה את מרווחי השיווק ולא עשתה דבר.

המועצה שהתנגדה אז וגם היום לכל ניסיון לייעל את הרפת המושבית - לא לשותפויות של יותר משלושה, לא לאגודות.

בעצם, מועצת החלב, דאגה לשמור על המשק המשפחתי כקטן, דאגה לבלום כל ניסיון לאגם משאבים לייעל.

מה עושים?

יש להיאבק כעת בעוז, בכל מתווה או הסכם שמביא לסגירה יזומה או מואצת של רפתות. אין צורך להיבהל, לא מאיומי האוצר ולא מאיומי הממשלה, יכולנו בעבר ונוכל בעתיד.

כשישכך המאבק, נידרש כולנו לבדק בית, לשידוד מערכות, לבחינת הכשלים בענף ויש כאלה. ואולם, עד בוא הרגע הזה, חובה עלינו לגבות אחד את

השני, לתמוך בחלש ולעודד את הקטן - ללא זאת, אין לנו זכות קיום. ■

האם התאמנו כדי לצאת לכיכרות, להוביל הפגנות, לנסוע לכנסת, להתראיין ברדיו ובטלוויזיה, ולקחת חלק בדיון על גורלנו - לא? צר לי, כך לא נוהגים שותפים, מתגנב ללב חשש שאנחנו, המושבניקים, איננו אלא בשר תותחים, שמן בגלגלי המהפכה. תיזרש כאן עבודה רבה למזכיר ההתאחדות בכדי לבנות את האמון בין המגזרים. הוכחנו נאמנות לאורך כל הדרך ואתם שניהלתם את המשא ומתן, נטשתם אותנו ברגע האמת.

איך לא יבשה ידכם כשאתם להסכים לפגיעה העקרונית - כן, למעשה החד פעמי של **שבירת מנגנון מחיר המטרה**, שכל כך ידעתם להסביר שאסור לגעת בו.

כיצד זה הסכמתם למתווה שכותרתו היא, **סיוע לפרישת משקים** - איזו עזות מצח, לתת יד לחיסול, כן, **חיסול** ואין מילה אחרת המתארת את המעשה הנורא הזה.

תפקידכם היה לשמור מכל משמר על כל רפת מושבית ולו הקטנה ביותר. לאורך שנים, נהנו כל הרפתות הגדולות מהרפת הקטנה, היא זו שתרמה להם הכי הרבה לשורת הרווח וכשהגיע רגע האמת, שלחתם אותה לעמוד לגורלה. אכן, הנהגה ראויה...

אינכם באמת מבינים ללבו של רפתן מושבי, לא באמת חתמתם בחיל ורעדה על כל הלוואה שנלקחה בכדי לבנות עוד סככה. לא באמת ביליתם יום ולילה ברפת הקטנה, עם יכולת נשימה קצרה וגירדתם את פרנסתכם. לו הייתם בעלי חזון ובעלי עוז לעמוד איתן אל מול המרימים יד על הרפת לכלותה, הייתם מסבירים, לכל מי שמנסה להרוס את הרפת הקטנה, שלא בדרך הזו פותרים את הבעיה. משום שהגדול של היום, הוא הקטן של מחר והדיכטומיה ברורה, הכיוון ברור.

אינכם מבינים שזה לא מוסרי להיבנות על גב החלש? אינכם מבינים שחוזקה של השרשרת נבחן בחוליה החלשה?

הדרך להורדת מחיר המטרה [זו מטרה ראויה] אינה יכולה לעבור על גוייית הרפתן הקטן. הדרך הנכונה היא, כמו ברפת, בתהליך של בנייה, תהליך

ארנון וכתו ברפת